

نسخ، کا: احمد بن علم اقسامی، تا: دوشنبه ۲۶ ربیع الثاني ۷۱۸ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد بن محمد بن سابق حنفی به تاریخ چهارشنبه ۱۹ ربیع الثاني ۸۵۶؛ مهر وقف و امضای سلطان محمود خان خادم حرمین شریفین؛ وقف نسخه بر خانقاه ناصریه؛ ۶۵۲ص [عکسی ف: ۴-۱۳۱]

۲. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۵۱۳عکسی

آغاز: خالد بن الحرث بن ابی خالد قیس بن خلدة بن مخلد؛ انجام: التي دخلت قلبك برويتك ايانا في مسجد الجامع او كما قال.

نسخه اصل: سلطان احمد سوم-استانبول، بشماره A ۲۹۲۵/۵ (فهرست خطی عربی طوپ قابی ۵۲۴/۳). این نسخه از خالد بن الحرس شروع و به ترجمه دعلج بن احمد بن دعلج ختم می شود؛ خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً در نیمه اول قرن ۹؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد بن محمد بن سابق حنفی به تاریخ ۸۵۶ق؛ ۳۴۴گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲-۱۳]

۳. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۵۸۹عکسی

آغاز: احمد بن محمد بن متویه ابو جعفر المرورودی المعروف بکاکو؛ انجام: مسلم بن الحجاج یقول: ابو یعقوب اسحق بن منصور ... سمع یحیی بن سعید وابن عیینه و ابن ابی فدیك و ابن نمیر

نسخه اصل: از نسخه سلطان احمد ثالث-استانبول، ش A. ۲۹۲۵/۲ (فهرست عربی طوپ قابی ۵۲۳/۳). این نسخه، ظاهراً جلد دوم، از ترجمه «احمد بن محمد متویه» شروع و تقریباً به آخر ترجمه «اسحق بن منصور المرورودی» ختم می شود؛ خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ ۳۰۰گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲-۷۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۷-۱

نسخه اصل: فیض الله افندی ش ۱۴۰۴. از سرگذشت حجاج بن هشام و حجاج بن یوسف تا پایان جزو ۱؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ [فیلمها ف: ۱-۲۹۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳بخش ۳ و ۲۶۴بخش ۳

همان نسخه بالا [ف: ۱۳۲]

● **بغية الطلب في تاريخ حلب (مختصر) / تاريخ عربي**

buğyat-uṭ ṭalab fī tārix-i ḥalab (muxtaṣar)

وابسته به: بغية الطلب في تاريخ حلب = زبدة الحلب من تاريخ حلب؛ ابن عدیم، عمر بن احمد (۵۸۸-۶۶۰)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۳۰/۴

خط: نسخ، کا: قاسم عبدالله، بی تا [ف: ۷-۷]

● **بغية العلماء و الرواة = ذیل رفع الإصر عن قضاة**

بين الاضداد و دل على الخير و الرشاد و زجر عن الغي و الفساد و أكمل حجته على العباد. احتمالاً این کتاب شرح بر مشجری در انساب باشد، چنانکه در انجنامه آمده: «تم المشجر المبارك صییح يوم الجمعة لعله ۵ ربیع الآخر سنة ۱۱۸۵ من الهجرة النبوية على شارعها أفضل الصلوة و التسليم...».

قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۳۹/۳

آغاز: بسمله. و به العون و الثقة، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطيبين الطاهرين و صحبه الراشدين المنتجبين و بعد فهذه نبذة منتقاة من التواريخ السالفة في معرفة الآبا و الأجداد ... فأول ما نذكر نوح (ع)؛ انجام: عمرو بن معوية المعروف سياً، و الله سبحانه و تعالی أعلم و أحكم. تم المشجر المبارك ... و الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۷۳ص (۹۷-۱۶۹)، ۲۹ سطر [عکسی ف:

۵۳۸-۳]

● **بغية الطلب في تاريخ حلب = زبدة الحلب من**

تاريخ حلب / تاريخ عربي

buğyat-uṭ ṭalab fī tārix-i ḥalab = zubdat-ul ḥalab min tārix-i ḥalab

ابن عدیم، عمر بن احمد، ۵۸۸-۶۶۰ قمری

ebn-e 'adīm, 'omar ebn-e ahmad (1193-1262)

کتاب مفصلی است در تاریخ حلب، به ترتیب حروف معجم. حاجی خلیفه و بروکلیمان، این کتاب را در ده مجلد، نوشته اند. سزگین در مقدمه ای که بر مجلد اول چاپ عکسی کتاب نوشته، احتمال می دهد که این تاریخ در سی یا چهل مجلد تألیف شده باشد و آنچه تا کنون از آن به دست آمده حدود ده مجلد است که شاید یک سوم کتاب باشد.

چاپ: دمشق، المعهد الفرنسي، الجزء الثالث، تحقیق سامی الدهان، الطبعة الاولى، ۱۹۶۸م، ۳۰۶ص؛ مجلد اول این کتاب، به طور فاکسی میل از روی نسخه ایاصوفیا، به شماره ۳۰۳۶ توسط «معهد تاريخ العلوم العربية و الاسلامية» در ۱۴۰۶ هـ در فرانکفورت چاپ شده است.

[الاعلام زرکلی ۴۰/۵؛ معجم المؤلفین ۲۷۵/۷ و ۲۷۶؛ کشف الظنون ۲۴۹/۱؛ ذخائر التراث العربي ۱۷۹/۱؛ بروکلیمان، ذیل ۵۶۸/۱؛ فهرست المخطوطات المصورة تاريخ ۴۷/۱ و ۲۰/۲ و ۳۶/۳]

شرح و حواشی:

۱- بغية الطلب في تاريخ حلب (مختصر)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۰۸

آغاز: الحسين بن عبدالله الخادم مولى الحسن بن عرفة بن يزيد العبدی رابط يعين زريدة مدة مدينة

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث-ترکیه ۲۹۲۵. جلد پنجم؛ خط:

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛؛ جلد ششم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276244

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲